

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Simonia quo jure prohibita, quale peccatum sit, & quænam illius materia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

*Simoniam quo jure prohibita, quare peccatum sit,
quam illius materia.*

18. Simoniam prohibita est jure naturali, divino, & humano: quamquam dari potest solo jure humano prohibita, quia Ecclesia facere potest rem immunem à laica potestate, & prohibere ne res aliqua annexa rei sacrae vendatur in reverentiam talis rei. Simoniam humanam materia sunt permutatio, vel venditio, vel resignatio beneficii propria auctoritate & illegitimè facta; præterea acceptio quoque alicujus rei occasione examinis, & qualibet Ecclesiastica officia spiritualia, seu habentia onus spirituale, aut administrationem Ecclesiasticam *ibid. q. 1. num. 1. & seq.*

19. Simoniam ex suo genere opponitur religioni, estque gravissimum crimen, nec fit veniale ratione parvitatis materiae, si res temporalis tradatur pro spirituali; imò simoniam formaliter adeo mala est, ut numquam licita fiat, ne quidem per divinam potentiam, *ibidem n. 1. & seq.*

20. Materia simoniam est res aliqua sacra spiritualis & supernaturalis; unde committitur simoniam vendendo gratiam sanctificantem. *ibid. q. 4. n. 1. & 2.*

21. Spiritus sanctus vendi potest non de jure, sed de facto, si v. g. vendatur Sacerdos intuitu sacerdotii. Similiter vendendo Christum committi potuit simoniam, habita ratione unionis hypostaticae, vel donorum sacrorum & supernaturalium in Christo existentium. Item & Eucharistia tam ratione contenti quam specierum consecratarum est materia simoniam; sicut & sacramenta aut sacramentalia, & reliquiae; secus dicendum de misericordiae operibus externis, videlicet de actionibus & obsequiis sepeliendi mortuos, visitandi infirmos, &c. quia hæc opera ex se non sunt res sacrae, sed naturales *ibid. n. 1. & seq.*

22. Simoniam committitur dando pecuniam pro Missæ sacrificio; secus si detur titulo eleemosynæ, aut congrua sustentationis, vel laboris extraordinarii. Item, vendendo rosarium plaris, seu majori pretio, ex eo quod reliquias Sanctorum attigerit. *ibid. nu. 9. & 10.*

23. Coadjutoria Ecclesiæ, & Commendæ clericales sunt materia Simoniam, sive perpetuæ sint, sive temporales, sive dentur ob utilitatem ipsius Ecclesiæ commendatæ, sive in
favorem

favorem commendatarii; secus dicendum de commendis
militaribus, quæ conferuntur titulo laico. *ibid. n. 14. & seq.*

24. Committitur simonia accipiendo aliquid temporale
pro Sacramentis, ut sunt quid conflatum ex materia & for-
ma, cum ut sic sint res sacræ: non autem committitur tra-
dendo vel accipiendo aliquid pro materia remota Sacra-
mentorum, ut pro pane, vino, oleo, &c. *ibid. §. 1. num. 1. & 2.*

25. Quæres, an pro Sacramentis nonnumquam prævia
pecunia recipi vel dari possit absque simoniæ labe: Respon-
detur pecuniam tradi posse non pro ipsis Sacramentis, vel
eorum administratione, sed ad removendum impedimen-
tum, vel ad redimendam injustam vexationem, dum gravis
urget necessitas recipiendi illa Sacramenta. Imò Sacramen-
tum accipi potest tradita pecunia, etiam quando admini-
strans pretium petit, tamquam pretium administrationis,
modo petens pretium pro Sacramento non petat illud in
contemptum seu injuriam Christianæ religionis. *ibid. nu. 3.*
& seq.

26. Ceremoniæ & benedictiones sacræ, seu Sacramen-
talia tam transeuntia quam permanentia, sunt materia simo-
niæ; vendi tamen possunt Sacramentalia permanentia ra-
tione materiæ præcise absque simoniæ labe; secus dicendum
de agnis Dei benedictis, quos vendere specialiter prohibi-
tum est in urbe Roma. *ibid. §. 2. num. 1. & seq.*

27. Suscipiens ordines prævia pecunia, seu pretio, pa-
tronus præsentans aliquem ad ordines cum pacto, ut ab eo
nihil petatur; ordinarum collatores accipientes aliquid in col-
latione ordinum, etiam si sponte offeratur, simoniaci sunt:
Notarius tamen potest aliquid loco stipendii accipere pro
litteris testimonialibus, dimissoriis, &c. dum ei salarium
constitutum non est. *ibid. §. 3. n. 1. & seq.*

28. Functiones ordinum, tam majorum quam minorum,
sunt materia simoniæ; sicut & etiam prima tonsura, officia
divina, orationes privatæ, & exequiarum vel funerum actio-
nes spirituales, v.g. recitatio & cantus Psalmorum. Cantor
canens tamquam laicus pretio accepto vel promisso, non in-
currit simoniæ labem. *ibid. §. 4. n. 1. & seq.*

29. Dubium est an simonia committatur vendendo se-
pulturam? Resp. probabilius videri committi peccatum si-
moniæ jure humano prohibitæ, si pretium exigatur pro ipsa
terra deputata communi sepulturæ fidelium; non autem
com-

committi simoniam, si in venditione habeatur ratio loci honorationis ob rationem & respectum aliquem temporalem. Idem militat in jure stalli, seu sedendi aut standi certo loco in Ecclesia. *ibid.* §. 6. n. 3. & seq.

30. Quæres, an committatur simonia promittendo vel dando temporale alicui, ut opus spirituale præstet? Resp. committi, quia simonia committitur emendo aut vendendo spirituale pro temporali: at qui tradit aliquid alteri ut peccatum vitet, vel ut opus spirituale faciat in solus operantis utilitatem, relicta illi facultate & libertate faciendi tale opus, non committit simoniam, nec alia ratione peccat præciso scandali periculo, si tale opus sit consilii, sive supererogationis, sive præcepti. Similiter non committitur simonia promittendo aliquid alteri tradendum sub conditione, si tale opus spirituale præstiterit. Idem militat dum temporale traditur sub conditione operis spiritualis; etiam dum recipient obligatur ad restitutionem rei acceptæ, nisi spirituale opus præstiterit. *ibid.* §. 7. n. 2. & seq.

31. Nihil tradi vel accipi potest tamquam pretium pro ingressu in religionem, seu pro ipsa professione vel statu religioso; cum status religiosus sit res spiritualis; non committitur tamen simonia tradendo aliquid pro congrua religionis sustentatione. *ibid.* §. 8. n. 1. & 2.

32. Committiturne simonia accipiendo pecuniam pro abstinendo à bono opere? Resp. non committi si opus sit naturale, & non pertineat ad religionem; imò omissio actus spiritualis, vel pravi operis quod quis facturus erat in rigore loquendo non est materia simoniæ; neque occultans peccatorem accepta pecunia, est simoniacus proprie loquendo. *ibid.* §. 9. num. 1. & seq.

33. Committiturne præterea simonia vendendo scientiam & doctrinam, id est, docendo ratione pretii, vel docendi licentiam concedendo? Resp. scientiæ & doctrinæ, etiam miraculose obtentæ actum, seu exercitium, veritatem naturalem, &c. vendi posse absque simoniæ labe; potestque pretium justum taxari habita ratione qualitatis personæ, quare docens Theologiam prævia pecunia, simoniæ labem non incurrit; neque præbens consilium in facultate Theologica, etiam si consilium hujusmodi detur ad pacandam alterius conscientiam. *ibid.* §. 10. num. 1. & seq.

34. Concio est materia simoniæ si ipsa per se spectetur, & nihil accipi potest pro ea, præciso labore & sustentatione quæ in pactum deduci potest: at licentia docendi, etiam in sacra Theologia, non est materia simoniæ; sicut neque Doctoratus seu magisterium, quia hujusmodi gradus & actus docendi non est spiritualis *ibid. num. 8. 10 & seq.*

35. Quæres, utrum materia simoniæ non solum sint res sacrae & spirituales secundum se, verum etiam illæ quæ spiritualibus sunt annexæ? Resp. annexum antecederet spirituali ut sic esse materiam simoniæ, secus si per se spectetur. Jus patronatus numeratur inter annexa spiritualibus antecederet, & ut sic vendi non potest. Idem dic de ipsa præsentatione, seu actu præsentandi, quia est actio spiritualis. *ibid. §. 11. num. 2. & seq.*

36. Annexum spiritualibus comitanter, vel consequenter est materia simoniæ; ergo vendi non potest absque simonia, sequitur enim naturam principalis, seu spiritualis cui adnexum est ideo beneficiarius resignans alteri beneficium, non potest quicquam exigere ab eo cui beneficium confert, etiam si intendat aliquid exigere ratione fructuum, & beneficiarius resignans beneficium accepto pretio ratione fructuum, simoniam incurrit etiam contra jus divinum. *ibid. num. 7 & seq.*

37. Episcopus seu beneficii collator nihil exigere potest ob beneficii collationem, licet hoc facere intendat intuitu temporalis incommodi; potest tamen Episcopus superans Ecclesiam sui juris à sua dignitate, aliquid exigere in recognitionem juris antiqui. *ibid. num. 11. & 12.*

38. Etiam ipse Papa non potest in collationibus beneficiorum quidquam exigere in sui aut alterius favorem, si beneficium spectetur ratione tituli seu juris spiritualis; potest tamen pensionem imponere, & nolle beneficium conferre, nisi illi qui vult pensionem solvere. Imò potest adhuc dum beneficium alicui confert cum pensione, æstimare totum pensionis valorem, illumque anticipare recipere, aut alteri conferre jus ad illud recipiendum. Quare resignans Episcopatum alteri, potest de licentia Papæ resignare Episcopatum cum pacto ut resignatarius statim extinguat pensionem, qua extincta mille remaneant titulari Episcopo. *ibid. num. 13. & seq.*